

Iðnaðarnefnd Alþingis
Sigrún Brynja Einarsdóttir
nefndarritari
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Reykjavík, 05. febrúar 2007
Tilvísun: 2007020002
Bréfalykill: 50.11

Efni: Umsögn Orkustofnunar um frumvarp til laga um leit, rannsóknir og vinnslu kolvetnis, 515. mál.

Orkustofnun hefur borist erindi iðnaðarnefndar Alþingis, dags. 1. febrúar 2007, þar sem óskað er umsagnar stofnunarinnar um frumvarp til laga um leit, rannsóknir og vinnslu kolvetnis, 515. mál, rannsóknir á kolvetnisauðlindum. Eftirfarandi eru athugasemdir og ábendingar Orkustofnunar.

I Kostnaður

Í fylgiskjali með frv. er umsögn fjármálaráðuneytis, þar sem segir m.a.: *“Verði frumvarpið óbreytt að lögum er gert ráð fyrir að útgjöld fyrir árið 2007 verði óveruleg og muni rúmast innan útgjaldaramma iðnaðarráðuneytisins. Samkvæmt áætlun frá iðnaðarráðuneytinu vegna frumvarpsins aukast útgjöld Orkustofnunar um 11 m.kr. á ári, frá og með árinu 2008, vegna ráðningar sérfræðings og viðbótarkostnaðar við hann.”*

Orkustofnun vann kostnaðarmat um grundvallar mannafla- og fjárþörf vegna frumvarpsins að ósk iðnaðarráðuneytisins og skilaði því 21. nóvember 2006. Viku áður, 14. nóvember 2006, sendi stofnunin orðsendingu til færeysku olústofnunarinnar Jarðfeingis með beiðni um mat hennar á lágmarks umsvifum til að sinna stjórnslu fyrir rannsóknir, leyfisgjöf, eftirlit, gagnavörslu og upplýsingagjöf í upphafi olúleitarstarfseminnar. Svar barst frá Jarðfeingi 10. janúar 2007 og var því þegar komið á framfæri við iðnaðarráðuneytið.

Kostnaðarmat Orkustofnunar fyrir umsýslu um olúleitarmál var 4,77 ársverk sérfræðinga. Þar af var gert ráð fyrir að hagkvæmt yrði að kaupa að 1,66 ársverk, með nokkuð hærra einingarverði en ella. Heildarkostnaður var metinn 60,7 m.kr. á ári á grundvelli reynslutalna úr rekstri Orkustofnunar. Með því að kaupa ekkert að yrðu ársverkin á Orkustofnun þar með rúmlega 5 að tölu. Óháð og sjálfstætt mat færeysku olústofnunarinnar Jarðfeingis á lágmarks umsvifum var nánast það sama, eða 5 ársverk. Samhljómur á einnig í mati Orkustofnunar og Jarðfeingis á þeim fagsviðum sem sinna þyrfti í slíkri stjórnslu, en þau eru olújarðfræði, forðafræði olú, jarðeðlisfræði, borverkfræði, gagnagrunnar og gagnaumsýsla, auðlindahagfræði og lögfræði. Orkustofnun leggur áherslu á að í kostnaðarmati stofnunarinnar og Jarðfeingis er einungis fjallað um kostnað af stjórnslu, ekki er tekin afstaða til rannsóknakostnaðar sem ríkið kann að hafa.

Orkustofnun telur að gefa þurfi nánari skýringar og upplýsingar um lágmarksútgjöld vegna frumvarpsins, þar sem umsögn fjármálaráðuneytisins gefi ekki rétta mynd af raunverulegum kostnaði til frambúðar. Þá þarf jafnframt að hafa í huga að hér er verið að skapa undirstöðu fyrir nýrri atvinnugrein á Íslandi, sem orðið getur verulegur þáttur í atvinnustarfsemi og þjóðarbúskap, eins og mörg dæmi sanna meðal annarra þjóða. Engin hliðstæða er þar til fyrir því að starfsemi olústofnunar eða ígildis hennar sé sinnt með því sem svarar til eins stöðugildis í umsvifum af hálfu stjórnvalda.

Um leið og fyrirliggjandi frumvarp var lagt fram á Alþingi vakti Orkustofnun athygli

iðnaðarráðuneytisins á misræminu milli umsagnar fjármálaráðuneytis og mats Orkustofnunar annars vegar og Jarðfeingis hins vegar á nauðsynlegum umsvifum. Í svari iðnaðarráðuneytisins með bréfi dags. 1. febrúar 2007 kemur m.a. fram “að með auknum útgjöldum upp á 11 m.kr. á ári er á engan hátt verið að marka til framtíðar árlegan útgjaldaramma til Orkustofnunar heldur er eingöngu verið að finna lausn til bráðabirgða svo unnt sé að auka um eitt stöðugildi hjá Orkustofnun frá og með árinu 2008 þar til ríkisstjórn mun taka ákvörðun um útgjaldaaukningu í samræmi við kostnaðarumsögn Orkustofnunar.”

Rétt er að taka fram að í fjárlagatillögum Orkustofnunar fyrir árið 2007, sem ekki fengu framgang, var gert ráð fyrir 24 m.kr. útgjöldum til undirbúnings olíuleitar, þar af 12 m.kr. vegna eins starfsmanns og 12 m.kr. útgjöldum til rannsókna. Var þar tekið mið af núgildandi kolvetnislögum annars vegar og hins vegar af samþykkt ríkisstjórnarinnar frá mars 2006 um undirbúning olíuleitar á Drekasvæðinu við Jan Mayen-hrygg.

II Þagnarskylda

Í 13. gr. frv. er lagt til að upplýsingar sem varðveittar eru af Orkustofnun samkvæmt frv. skuli vera undanþegnar aðgangi almennings á gildistíma rannsóknarleyfis. Þegar trúnaðarskyldunni létti geti Orkustofnun látið umræddar upplýsingar í té eða nýtt þær í þágu frekari leyfisveitingar. Í athugasemdum með frv. er tekið fram að þagnarskyldan gildi ekki eftir að vinnsluleyfi hefur verið veitt í kjölfar rannsóknarleyfis. Orkustofnun telur að trúnaðarskylda á gögnum á rannsóknarleyfistíma þurfi ekki að vera eins fortakslaus og gert er ráð fyrir í frv. Stofnunin telur að heimilt ætti að vera að semja við umsækjendur um heimildir til rýmri aðgangs að og notkunar á rannsóknargögnum. Þannig gætu umsækjendur um rannsóknarleyfi gert grein fyrir því í umsókn hversu mikil leynd þeir teldu þurfa að vera á rannsóknargögnum. Í sumum tilvikum kynni þá gagnaleynd að vera óþörf á rannsóknarleyfistíma að mati rannsóknarleyfishafa og niðurstöður því jafnvel nýtanlegar til annarra rannsókna eða leyfisundirbúnings jafnóðum og þær berast. Orkustofnun leggur áherslu á að um heimildarákvæði yrði að ræða þannig að ekki væri hægt að skylda rannsóknarleyfishafa til að veita aðgang að gögnum á gildistíma rannsóknarleyfis, heldur yrði slíkt samkomulagsatriði á milli leyfisveitanda og leyfishafa.

Virðingarfyllt

Elín Smáradóttir Kristinn Einarsson

Fylgiskjöl:

Kostnaðarmat Orkustofnunar, dags. 21. nóvember 2006

Tölvupóstur Sigurðar í Jákupsstovu forstjóra Jarðfeingis, dags. 10. janúar 2007

Bréfi iðnaðarráðuneytis til Orkustofnunar, dags. 1. febrúar 2007